

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.408/2009/6.szám

### A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év október hó 15. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

#### í t é l e t e t :

A közúti baleset okozásának vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítvány elbírálva a Tatabányai Városi Bíróság 6.B.870/2007/14. számú ítéletét és a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 1.Bf.574/2008/9. számú végzését megváltoztatja és a terheltet az ellene közúti baleset okozásának vétsége (Btk. 187. § (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmenti.

Elrendeli a bűnügyi költség címén befizetett összegnek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkor törvényes kamatával együtt a terheltnek történő visszatérítését.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

#### I n d o k o l á s

I. A Tatabányai Városi Bíróság - a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban - 2008. év október hó 29. napján kihirdetett 6.B.870/2007/14. számú ítéletével a terhelt bűnösségét közúti baleset gondatlan okozásának vétségében (Btk. 187. § (1) bekezdés) állapította meg. Ezért őt 1 évre próbára bocsátotta és kötelezte 108 732 forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletének - a másodfokú bíróság által kiegészített - tényállása lényege szerint a terhelt a délelőtti

órákban a 7,3 méter széles, két forgalmi sávós, főútvonalnak nem minősülő összekötő úton közlekedett. A terhelt által vezetett tehergépkocsi mögött egy személygépkocsi haladt. Az összekötő út csatlakozásánál a terhelt balra, nagy ívben kívánt bekanyarodni. Az adott útszakaszon az útcsatlakozás előtt egyik irányból sincs kihelyezve "Főútvonal", illetve "Útkereszteződés alárendelt úttal" típusú jelzőtábla. A kereszteződés előtt lassított, a felezővonalhoz - irányjelzőt használva - besorolt. A bekanyarodás miatti lassítás megkezdésekor a személygépkocsi és a tehergépkocsi között a szűkös követési távolságnak megfelelő 10-12 méter volt. A sértett motorkerékpárjával az előzés érdekében az ütközés előtt kb. 60-65 méterre, kb. 79-87 km/óra sebességgel kezdte meg az áttérést a bal oldali forgalmi sávba. Amikor a terhelt a tehergépkocsival 25 km/h sebességgel megkezdte a bekanyarodást, a motorkerékpár az ütközési ponttól 29-32 méterre, 1,2-1,5 másodperce felismerhetően előzési helyzetben volt. A terhelt azonban nem győződött meg arról, hogy a sértett által vezetett motorkerékpár már a bal oldali forgalmi sávban jár, így féktávolságon belül az előzést végző motorkerékpár elé kanyarodott. A sértettnek a baleset elhárítására - számottevő gyorsításra, fékezésre vagy esetleg oldalirányú kitérésre - nem volt lehetősége. A motorkerékpár a terelővonal bal oldalán, attól legfeljebb 1,2-1,3 méterre, a kormány mögötti részével, kb. 76-78 km/h sebességgel a tehergépkocsi bal első sarokrészének ütközött, majd az úttestről letérve egy betonoszlopnak csapódott.

A sértett a baleset során a bal sípcsont kiszúrásos, nyílt, darabos törését, a bal könyök rándulását, a bal lábszár és a herezacskó sebzését szenvedte el. Nyolc napon túl gyógyuló sérülései maradandó fogyatékossgot nem eredményeztek.

Az elsőfokú bíróság a terhelt terhére a KRESZ 31. § (6) bekezdésében foglalt rendelkezés megszegését róta, mert mint a balra kanyarodó jármű vezetője, a bekanyarodás megkezdését megelőzően nem győződött meg arról, hogy járművének előzését vagy kikerülését balról másik jármű nem kezdte-e meg.

A bíróság megállapította, hogy a sértett maga is közrehatott a baleset bekövetkezésében, amikor a KRESZ 34. § (1) bekezdés e) pontjában írt közlekedési szabályt megszegve a tilalom ellenére előzött.

A másodfokon eljáró Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a 2009. év február hó 17. napján jogerős 1.Bf.574/2008/9. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, csupán a balesetben közreható sértetti szabályszegést a KRESZ 34. § (8) bekezdés e) pontjában jelölte meg.

II. A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt meghatalmazott jogi képviselője útján terjesztett elő felülvizsgálati indítványt arra hivatkozással, hogy bűnösségét a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapították meg (Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja). Járművének előzésébe senki nem kezdett, így álláspontja szerint nem állapítható meg a terhére a KRESZ 31. § (6) bekezdésének megszegése. A hivatkozott közlekedési szabály nem írja elő a balra kanyarodó jármű vezetőjének a bekanyarodás előtti közvetlen meggyőződést.

Érvelése szerint a baleset oka a sértett szabályszegése volt, aki nem főútvonalon, előjelző tábla hiányában, kereszteződésben előzött, megszegve a KRESZ 34. § (8) bekezdés e) pontját. Sérrelmezte ugyanakkor, hogy az eljáró bíróságok nem állapították meg a sértett terhére a KRESZ 34. § (1) bekezdés e) pontjának és a 34. § (4) bekezdésének megszegését. Végül vitatta a másodfokú bíróságnak a BH.2002/216. számú jogesetre alapított hivatkozását, mert a jogirodalomban ismert álláspont sem követeli meg az utolsó tizedmásodpercekben, a kanyarodás előtti közvetlen ellenőrzési kötelezettséget.

Mindezekre figyelemmel a megtámadott határozatok megváltoztatását és a közúti baleset okozása vétségének vádja alóli felmentését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség NF.1354/2009. számú írásbeli nyilatkozatában mindenben osztotta az ítélet jogi érvelését és helytállónak találta, hogy a baleset elsődleges oka a terhelt figyelmetlen vezetése volt, ezért a sérelmezett határozatok hatályában fenntartását indítványozta. Érvelése szerint a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítása szempontjából nincs jelentősége a sértett részéről megvalósított, a balról előzés tilalmát szabályozó előírás megszegésének, az csupán közreható okként (concausa) értékelhető.

A terhelt a legfőbb ügyészi nyilatkozatra írásban tett észrevételt, amelyben kifejtette, hogy az ítéleti tényállásban rögzített tényeket nem vitatja. Rámutatott, hogy járműve és a mögötte haladó gépjármű között 8-10 méteres távolság volt, amelyből következik, hogy a motoros csak a mögötte haladó gépjármű szempontjából volt előzési pozícióban. Számára észlelhető előzési helyzetben 1,2-1,5 másodpercet töltött, amely idő alatt a járműve holtterét is ellenőriznie kellett. Ebből következően az eljáró bíróságok 0,2-0,5 másodpercre alapították a bűnösségét.

A Legfőbb Ügyészség nyilvános ülésen megjelent képviselője felszólalásában az írásbeli nyilatkozatában foglaltakat fenntartotta, a védő a felülvizsgálati indítvánnyal egyezően szólalt fel.

III. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvány anyagi jogi érvelését alaposnak találta.

A Btk. 187. § (1) bekezdés szerinti vétség gondatlan eredmény-bűncselekmény. Az elkövető büntetőjogi felelőssége csak akkor állapítható meg - az egyéb feltételek megléte esetén -, ha a közúti közlekedési szabályok szándékos vagy gondatlan megszegése és a bekövetkezett eredmény között az okozati összefüggés fennáll, az elkövető tudata átfogta az eredmény bekövetkezésének lehetőségét, előre láthatta magatartásának lehetséges következményét, de könnyelműen bízott azok elmaradásában vagy e következmények lehetőségét azért nem látta előre, mert a tőle elvárható figyelmet, körültekintést elmulasztotta.

A KRESZ 31. § (6) bekezdése előírja, hogy a balra kanyarodó jármű vezetője párhuzamos közlekedésre nem alkalmas úton a bekanyarodást akkor hajthatja végre, ha meggyőződött arról, hogy a járműve előzését vagy kikerülését mögötte haladó másik jármű nem kezdte meg. A kanyarodó jármű vezetőjét ez a kötelezettség attól függetlenül terheli, hogy az őt előző jármű szabályosan vagy szabálytalan módon közlekedik-e. Ezért a balra kanyarodó jármű vezetőjének minden esetben meg kell győződnie a másik sáv forgalmáról, az akadálytalan bekanyarodás lehetőségéről.

A tényyszerű közlekedésjogi elemzés alapkérdése általában az, hogy kinek a közlekedési szabályszegése teremtett veszélyhelyzetet.

Az alapeljárásban megállapított és a felülvizsgálati eljárásban irányadó ítéleti tényállás szerint a terhelt balra kanyarodási szándékát jelezve járművével lassított és behúzódott a felezővonalhoz. Az eljárás bíróságok megállapították a sértett közlekedési szabálysértését is, ám a tényállás nem tartalmazza, hogy ki kezdte meg a saját közlekedési manőverét elsőként: a terhelt irányjelzett és behúzódott, és a sértett ezt látva - szabálytalanul -előzött, vagy a motorkerékpáros már a bal oldali forgalmi sávban előzésben volt, amikor a terhelt elhatározta és jelezte balra kanyarodási szándékát.

Az ítéleti tényállás nem tartalmaz olyan (egyértelműen megállapított) tényeket, amelyekből a terhelt gondatlanságára és az eredményért való felelősségére következtetni lehetne. A terhelt a balra kanyarodáshoz szabályosan felkészült. A balra kanyarodás megkezdése előtt 1,2- 1,5 másodpercig volt számára látható helyzetben az előző sértett motorkerékpáros. Kanyarodása közben a szembejövő forgalmat, valamint annak az útnak a forgalmát (járművek, esetleg gyalogosok) is figyelnie kellett, amelyre be kívánt kanyarodni. E többféle figyelési kötelezettség miatt - az őt előző motorkerékpáros, a közlekedési szituáció váratlansága - felróhatóság hiányában - a büntető anyagi jog szabályainak

*megfelelően a terhelt bűnösségére megalapozott következtetés nem vonható.*

*A Legfelsőbb Bíróság mindezekre figyelemmel a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatokat megváltoztatta, és a Be. 427. § (1) bekezdés a) pontja alapján maga hozott a törvénynek megfelelő határozatot.*

*A terheltet a közúti baleset okozása vétsége (Btk. 187. § (1) bekezdés) miatt emelt vád alól a Be. 331. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjára - bűncselekmény hiányában felmentette.*

*A bűnügyi költség címén befizetett összegnek - a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított kamatával együtt történő - visszatérítéséről a Be. 585. § (1) bekezdése szerint rendelkezett.*

*A Legfelsőbb Bíróság ítélete elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja.*

*A felülvizsgálati indítvány ismételt előterjesztésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul.*

*Budapest, 2009. év október hó 15. napján*

*Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k.  
előadó bíró, Dr. Schäfer Annamária s.k. bíró*

*A kiadmány hiteléül:*

*bírósági ügyintéző  
Kné*